

Въ това време въ Тоскана се появила чума. Всѣкакви сношения съ папската областъ били прекъснати, така, че Галилей не можалъ даже да отиде въ Римъ, за да си получи обратно отъ цензурата запрещения ржкописъ, който останалъ тамъ.

Тогава той приготвилъ новъ ржкописъ, който представилъ за одобрение въ мѣстната цензура, като не съобщилъ за наложеното запрещение отъ Римъ. Наново предлагания ржкописъ Галилей придружилъ съ единъ уводъ, въ който се искало закрилата на италиянскитѣ учени и на науката, която тѣ творятъ.

Флорентинскитѣ цензори били прости и необразовани. Тѣ не разбирали съдържанието на ржкописа, а отъ увода заключили, че Галилей, знаменитиятъ астрономъ на великия Тоскански херцогъ, на основание своитѣ открития и размишления, научно потвърждава истинността на спасителния „едиктъ“. Тѣ разрешили ржкописа да бжде напечатанъ, което и станало въ началото на януарий 1632 г. Той се появилъ въ печата, безъ всѣкакво измѣнение отъ този, представенъ въ Римъ.

И така, Галилей постигналъ своята целъ. Разбира се, че той не може да не е знаелъ, че го е заплашвало тежко изпитание, но любовта къмъ истината го заставила да пренебрегне всичко това.

Появяването на тази книга съставя, по своитѣ послѣдствия, едно отъ важнитѣ събития въ историята; оттогава започва решителниятъ преходъ отъ вѣка на схоластиката къмъ вѣка на здравия разумъ.

Изгарянето на Дж. Бруно далечъ не произвело такъвъ ефектъ, както несравнено по-лекото осжждане на Галилея отъ сжда на инквизицията. Тукъ вече тогавашната църква посѣгнала на великия философъ, ученъ, създалъ си още на животъ европейска слава, чрезъ своитѣ изследвания по механика и астрономия.

Опитътъ и наблюдението разкриватъ предъ очитѣ на здравомислящитѣ хора истината на природнитѣ тайни и всѣка схоластика и власть трѣбвало да отстъпятъ. Не така, обаче, сж мислили само неговитѣ врагове, въ лицето на духовницитѣ и тѣхнитѣ водители.